

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 3C/8/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514201983
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2014:8514201983.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci navrhovateľa L. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. Z. č. XXX, právne zastúpeného JUDr. Gáborom Százazom, advokátom Advokátskej kancelárie v Starej Ľubovni, ul. Garbiarska 20, proti odporcom 1/ U. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX a 2/ L. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, obaja zastúpení B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. č. XXX, v konaní o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 3.4.2014 domáhal, aby súd znížil jeho výživovaciú povinnosť k plnoletým deťom U. B., nar. XX.XX.XXXX a L. B., nar. XX.XX.XXXX na sumu 80,- eur mesačne u každého z detí, a to počnúc dňom 7.3.2014.

Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/256/2010-51 zo dňa 30.11.2010 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej otec U. a L. sa zaviazal prispievať na ich výživu sumou 150 eur mesačne pre každé jedno dieťa splatnou vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 29.12.2010. Už dlhší čas nežije s matkou detí a opustil spoločnú domácnosť. V súčasnosti žije u svojej priateľky v P.. Od posledného určenia výživného ubehli viac ako tri roky, avšak nastali okolnosti na zníženie výživného z dôvodu, že má nižší príjem ako mal v čase uzavretia rodičovskej dohody pred súdom v roku 2010. Od januára do apríla 2013 bol nezamestnaný a nemal žiaden príjem. V mesiaci máj a jún 2013 pracoval v spoločnosti AS-SPOL, s.r.o. Mierová 1102/86, Stará Ľubovňa, pričom jeho čistá mzda predstavovala sumu vo výške cca 245 eur mesačne. V mesiaci júl až december pracoval na základe pracovnej zmluvy v spoločnosti VALIMEX spol. s r.o., Radničné námestie 38, 851 01 Bardejov, pričom jeho priemerný mesačný zárobok predstavoval sumu vo výške cca 292,48 eur mesačne. V súčasnosti pracuje v pracovnom pomere v spoločnosti B.A.S., s.r.o. so sídlom Budapeštianska 6, 040 13 Košice, pričom jeho priemerná hrubá mzda predstavuje sumu 352 eur mesačne.

Ďalej uviedol, že v súčasnosti nie je v jeho silách a schopnostiach platiť na deti výživné spolu vo výške 300 eur mesačne, t.j. na L. sumou 150 eur a na U. sumou 150 eur. Jeho manželka podala na neho trestné oznámenie z dôvodu, že si neplnil výživovaciú povinnosť. Na základe tejto skutočnosti bol trestne stíhaný. Okresný súd Stará Ľubovňa dňa 6.11.2013 pod č.k. 7T/201/2013-78 vydal trestný rozkaz, ktorým bol uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona. Voči predmetnému trestnému rozkazu podal odpor a do súdom nariadeného

pojednávania uhradil celé dlžné výživné do konca mesiaca február 2014 vo výške 4.900 eur. Uvedené finančné prostriedky si požičal od známych, aby mu nebol uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmienečne.

Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach, odporcom v 1. a 2. rade spolu s návrhom na vyjadrenie a vo veci nariadil pojednávanie.

Odporcovia v písomnom stanovisku k návrhu uviedli, že so znížením výživného nesúhlasia. Zároveň poukázali na aktuálne výdaje, ktoré súvisia so štúdiom na vysokej a strednej škole a taktiež so zdravotnými problémami.

Na pojednávanie dňa 10.9.2014 sa otec - navrhovateľ nedostavil. Splnomocnená zástupkyňa odporcov - ich matka na pojednávaní s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila, poukázala na zdravotné problémy odporcu L. B. /epilepsia/ ako aj dcéry U. a výdaje s tým súvisiace a tiež na výdaje na obe deti v súvislosti so štúdiom na strednej a vysokej škole.

Navrhovateľ - otec detí na pojednávaní dňa 28.10.2014 naďalej trval na návrhu na zníženie výživného na sumu 80 eur mesačne a to u každého z detí. Poukázal na oficiálny mzdový list, z ktorého vyplýva jeho príjem v čistom 340,84 eur mesačne. Zároveň však uviedol, že jeho reálny príjem v priemere mesačne činí cca 1.000,- eur mesačne. Pracuje ako pilčík vo Francúzsku. Dôvodom zníženia výživného je tá skutočnosť, že v minulosti neplatil výživné, a preto mu vznikol dlh a bol trestne stíhaný. Zobral si pôžičku v nebankovke na úhradu dlhu na výživnom, ktorú musí teraz splácať. Celkom má 3 pôžičky, z jednej uhrádza splátku 180 eur mesačne, z ďalšej 155 eur mesačne a z ďalšej 30 eur mesačne. Tieto skutočnosti však ničím nepreukázal.

Právny zástupca navrhovateľa poukázal na predložené listinné dôkazy, a to mzdový list navrhovateľa za rok 2014 ako aj pracovnú zmluvu a žiadal, aby súd návrhu vyhovel.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, jeho právneho zástupcu, splnomocnenej zástupkyne odporcov - ich matky, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov doložených do spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 4P/256/2010-51 zo dňa 30.11.2010 súd schválil rodičovskú dohodu na základe ktorej bolo zvýšené výživné pre mal. U. B. zo sumy 200,- Sk mesačne na sumu 150,- eur mesačne a pre mal. L. B. zo sumy 100,- Sk mesačne na sumu 150,- eur mesačne, u oboch detí počnúc dňom 1.11.2010. Dlžné výživné vo výške 110,- eur bol otec mal. detí - navrhovateľ zaviazaný uhradiť v termíne do 10.12.2010.

Navrhovateľ v tom čase pracoval na pile v Novej Ľubovni a jeho priemerný mesačný príjem činil cca 700,- eur.

Matka mal. detí - odporcov pracovala ako účtovníčka vo firme DTL Trading Slovakia, s.r.o. a jej priemerný mesačný príjem činil 366,- eur.

Dcéra U. v roku 2010 bola študentkou 2. ročníka Obchodnej akadémie v Starej Ľubovni, syn L. bol žiakom 9. ročníka ZŠ s MŠ v O. Z..

Hlavným dôvodom návrhu otca mal. detí na zníženie výživného ako uviedol je tá skutočnosť, že v minulosti neplatil výživné, a preto mu vznikol dlh a bol trestne stíhaný. Zobral si pôžičku v nebankovke na úhradu dlhu na výživnom, ktorú musí teraz splácať. Celkom má 3 pôžičky, z jednej uhrádza splátku 180,- eur mesačne, z ďalšej 155,- eur mesačne a z ďalšej 30,- eur mesačne. Zároveň má výdaje aj na cestovanie do práce a tiež bývanie.

Na základe uvedeného súd právne uzatvára.

Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ods. 5 výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, k sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Predmetom konania je zníženie vyživovacej povinnosti zo strany otca k pĺnoletým deťom U. B. a L. B..

Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. K zmene pomerov môže dôjsť na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne, ako aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov. V zmysle záverov aplikačnej praxe, preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. Dôvodom

na zmenu rozhodnutia však budú len v prípade, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov t.j. ovplyvnia celkovú situáciu nielen na krátky čas.

Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná aj životná úroveň každého z rodičov, nakoľko platí, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb.

Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú teda rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. Ak súd zistí, že povinný rodič zmenil doterajšie zamestnanie za menej výhodné musí skúmať či sa tak stalo z dôležitých dôvodov (napr. zdravotný stav, organizačné zmeny u zamestnávateľa a pod.), ak to tak nie je vychádza z jeho príjmov pred zmenou zamestnania.

Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času kým nie sú schopné žiť sa samé. Táto schopnosť závisí od toho, kedy sa dieťa stáva spôsobilým uhrádzať svoje odôvodnené potreby z odmeny za vlastnú prácu takej povahy, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným predpokladom a potrebám spoločnosti. Výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri určení výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že od posledného rozhodovania o výške výživného na strane navrhovateľa - otca nedošlo k takej podstatnej a trvalej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného a ktorú teda majú na mysli citované zákonné ustanovenia Zákona o rodine. Práve naopak, došlo u neho k zvýšeniu mesačných príjmov. Aj keď otec poukazoval na svoje zvýšené výdaje, súd zdôrazňuje, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

Na strane odporcov - plnoletých detí však došlo k zmene pomerov, ktoré súvisia so zvýšením nákladov na ich štúdium ako aj nákladov predovšetkým u syna L. v súvislosti so zdravotným stavom.

Navrhovateľ v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom pracoval na píle v Novej Ľubovni a jeho priemerný mesačný príjem činil cca 700,- eur.

Matka detí - odporcov pracovala ako účtovníčka vo firme DTL Trading Slovakia, s.r.o. a jej priemerný mesačný príjem činil 366,- eur.

Dcéra U. v roku 2010 bola študentkou 2. ročníka Obchodnej akadémie v Starej Ľubovni, syn L. bol žiakom 9. ročníka ZŠ s MŠ v O. Z..

Teraz navrhovateľ pracuje v zahraničí - Francúzsku ako pilčík a podľa jeho vyjadrenia na pojednávaní reálny priemerný mesačný príjem má 1.000,- eur aj keď z mzdového listu vyplýva príjem vo výške 340,84 eur.

Z uvedeného teda vyplýva, že reálne zárobkové pomery na strane otca sa oproti príjmom v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom zvýšili.

V marci 2014 si zakúpil osobné motorové vozidlo Škoda Octavia, rok výroby 2007, na leasing za kúpnu cenu 8.600,- eur. Mesačné splátky činia 135,- eur.

Matka pracuje ako účtovníčka vo firme GP-Trans na polovičný úväzok z dôvodu zdravotných problémov na strane syna L., ktorý je epileptik. Jej príjem činí 182,- eur mesačne. S deťmi býva v nájomnom byte

v P., náklady na bývanie činia 270 eur mesačne. S výdajmi jej pomáha rodina a tiež aj svokrovcí. Syna L. do škody a ja zo školy vozí, taktiež na doučovania.

Dcéra U. študuje t.č. v 2. ročníku na vysokej škole v Prešove, odbor manažment. Býva v internáte, za ktorý sa mesačne uhrádza suma cca 40,- eur. Ďalšie výdaje súvisia s cestovaním, stravovaním, zakupovaním študijnej literatúry a pod. Syn L. je v maturitnom ročníku SOŠ v Starej Ľubovni, výdaje na epileptiká a ďalšie lieky na pankreas, alergiu žalúdok činia 50,- eur mesačne, plus ďalšie výdaje na zabezpečenie základných potrieb.

Situáciu zdravotného stavu syna L. súd mal za preukázanú zo správy o jeho zdravotnom stave od MUDr. Veroniky Bobuľskej zo dňa 6.6.2014.

Navyše navrhovateľ nijako nepreukázal, že sa aktívne snaží hľadať si aj inú prácu, aby vykryl svoje výdaje. Pokiaľ ide o mzdu uvádzanú v mzdových listoch vo výške 340,84 eur, súd konštatuje, že ide tu o účelovosť, čo potvrdil aj samotný navrhovateľ, ktorý priznal mzdu vo výške 1.000,- eur mesačne. Kvôli mzde 340 eur mesačne predsa nie je účelné cestovať do zahraničia, takúto mzdu bez problémov dostane aj doma.

Aj tvrdenie o mzde vo výške 1.000,- eur sa súdu javí ako nepravdivé, nakoľko prácou v lese je možné aj v SR dosahovať oveľa vyšší príjem. /napr. pri ťažbe kalamitného dreva/.

V danom prípade podľa názoru súdu, deti nemôžu byť ukrátené na výživnom preto, že ich otec v minulosti výživné neplatil, následne si zobral pôžičku z titulu vyrovnania dlhu, ktorú teraz spláca, čím stúpili jeho výdaje.

Je povinnosťou otca byť deťom nápomocný do doby kým nebudú schopné živiť sa samé, navyiac v situácii, keď ani matka nemôže pracovať na plný úväzok pre zdravotné problémy syna L., ktorý pre epileptické záchvaty nemôže ostávať sám. Otec deťom nezabezpečuje ani osobnú starostlivosť, nežije s nimi v spoločnej domácnosti /nerobí nákupy, nevarí, neperie, nežehlí im, a pod./, toto zabezpečuje matka.

Súd teda nezistil u otca mal. detí takú podstatnú a trvalú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, a preto podaný návrh zamietol

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože sa jedná o veci starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré možno v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.